

**Monika Szturmowicz¹, Urszula Demkow², Monika Franczuk³, Elżbieta Puścińska⁴,
Elżbieta Radzikowska⁵, Paweł Górski⁶**

¹I Klinika Chorób Płuc Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie

Kierownik: Prof. dr hab. n. med. J. Kuś

²Zakład Diagnostyki Laboratoryjnej i Immunologii Klinicznej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

Kierownik: Prof. dr hab. med. U. Demkow

³Zakład Patofizjologii, Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie,

Kierownik: Prof. dr hab. n. med. S. Wesołowski

⁴II Klinika Chorób Płuc, Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie,

Kierownik: Prof. dr. Hab. med. D. Górecka

⁵III Klinika Chorób Płuc, Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie,

Kierownik: Prof. dr hab. n. med. K. Roszkowski-Śliż

⁶Klinika Pneumologii i Alergologii Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

Kierownik: Prof. dr hab. med. P. Górski

„Pneumonologia i Alergologia Polska” w latach 2010–2014

“Polish Pneumology and Allergology” 2010–2014

Praca nie była finansowana

Pneumonol. Alergol. Pol. 2014; 82: 194–197

W związku ze zbliżającym się XXXIII Zjazdem Polskiego Towarzystwa Chorób Płuc, który zaowocuje zmianą na stanowisku Redaktora Naczelnego „Pneumonologii i Alergologii Polskiej” (PiAP), pragniemy podsumować działalność obecnego zespołu redakcyjnego w latach 2010–2014.

Rozwój naukowy PiAP

Naszym priorytetem był rozwój naukowy czasopisma, a w szczególności zwiększenie udziału publikowanych prac oryginalnych i kazuistycznych, w stosunku do wszystkich publikowanych w PiAP prac naukowych. W latach 2010–2014 wskaźnik ten zwiększył się o 30% (z 47% do 61%).

W 2012 roku została wprowadzona nowa forma wydawnicza — doniesienie wstępne, które pozwoliło autorom zaprezentować wyniki swoich badań pilotażowych, zwiększając tym samym liczbę opublikowanych prac oryginalnych.

W związku z rosnącą liczbą prac anglojęzycznych nadsyłanych do PiAP zarówno przez autorów polskich, jak i zagranicznych, zespół redak-

cyjny, po konsultacji z Radą Redakcyjną, podjął w styczniu 2012 roku decyzję o wprowadzeniu dwujęzyczności czasopisma (publikacje w polskiej lub angielskiej wersji językowej). W maju 2013 roku podjęto kolejną decyzję — o publikacji wszystkich prac oryginalnych w języku angielskim. Taka polityka wydawnicza zaowocowała zwiększeniem ogólnej liczby cytowań PiAP (ryc. 1) oraz cytowań wchodzących w skład przewidywanego współczynnika oddziaływania (RIF) z 0.18 w 2010 roku do 0.52 w roku 2012 (ryc. 2).

Dodatkowym bodźcem zachęcającym do nadsyłania prac oryginalnych i kazuistycznych do PiAP stał się konkurs Redaktora Naczelnego. Laureaci tego konkursu (autorzy trzech najlepszych prac oryginalnych i jednej kazuistycznej, opublikowanych między kolejnymi zjazdami Polskiego Towarzystwa Chorób Płuc) otrzymali atrakcyjne nagrody pieniężne i zostali zaproszeni do prezentacji wyników swoich badań podczas sesji Redaktora Naczelnego na zjazdach PTChP: w Mikołajkach, Wiśle i w trakcie tegorocznego zjazdu — w Jachrance.

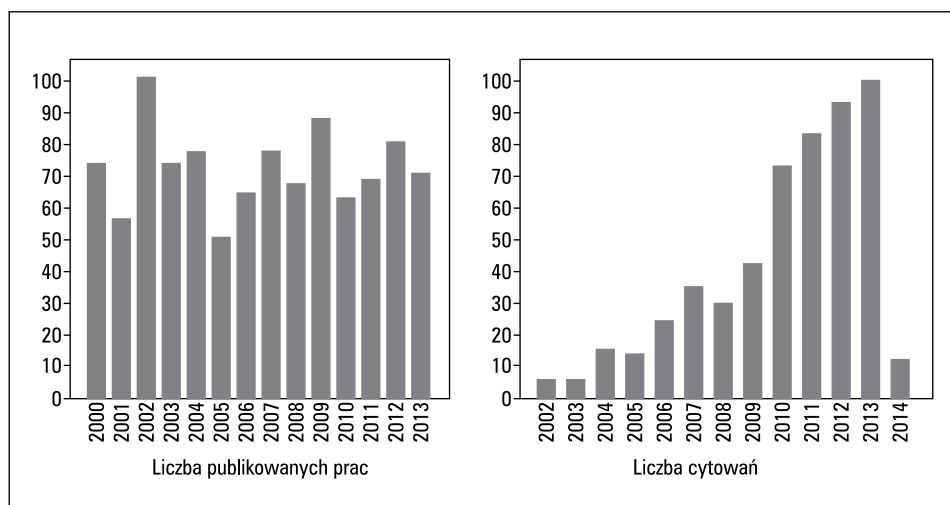
Adres do korespondencji: prof. dr hab. n. med. M. Szturmowicz, I Klinika Chorób Płuc IGIChP, Płocka 26, 01–138 Warszawa, e-mail: monika.szturmowicz@gmail.com

DOI: 10.5603/PiAP.2014.0026

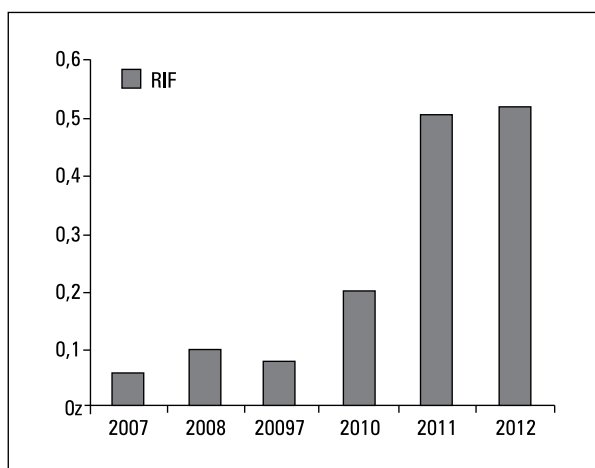
Praca wpłynęła do Redakcji: 15.04.2014 r.

Copyright © 2014 PTChP

ISSN 0867–7077

Rycina 1. Cytowania prac publikowanych w latach 2000–2013

Rycina 2. Cytowania wchodzące w skład przewidywanego współczynnika oddziaływania (RIF)

Ewaluacja PiAP

„Pneumonologia i Alergologia Polska” jest obecnie ewaluowana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (MNiSW) oraz przez Index Copernicus (IC).

W 2010 roku za publikacje w PiAP przyznawano 6 punktów, obecnie jest to 7 punktów. Warto podkreślić, że w wyniku ostatniej ewaluacji MNiSW przyznało PiAP maksymalną liczbę punktów (3,5) za liczbę cytowań w bazie Web of Science.

Od lat zabiegamy o wpisanie PiAP na listę filadelfijską, systematycznie rosnąca liczba cytowań jest podstawowym warunkiem realizacji tego ambitnego celu.

Ocena Index Copernicus, w latach 2010–2013 wzrosła z 6.08 do 6.95 punktów. W ankiecie ewaluacyjnej IC zwraca uwagę przyznanie maksymal-

nej liczby 100 punktów eksperckich za kategorię dotyczącą rozwoju czasopisma.

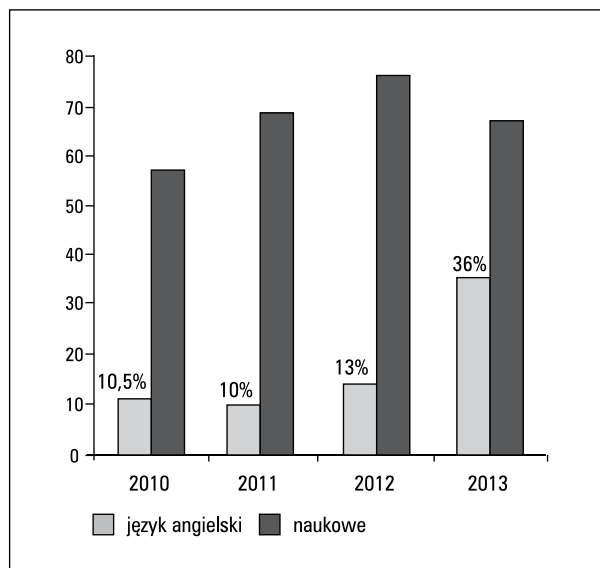
Umiędzynarodowienie PiAP

Zasadniczym czynnikiem warunkującym rozwój czasopisma na arenie międzynarodowej jest jego dostępność w internetowych bazach czasopism, pełny i wolny dostęp do publikowanych prac oraz angielski język publikacji. Od początku kadencji obecnego zespołu redakcyjnego kolejne numery drukowane poprzedza wersja elektroniczna — dostępna bez ograniczeń zarówno na stronie internetowej Wydawcy, jak i w bazie czasopism MEDLINE.

Z uwagi na wzrastającą liczbę publikacji w języku angielskim (ryc. 3) oraz na rosnące zainteresowanie czasopismem autorów zagranicznych, Redakcja powołała Międzynarodową Radę Redakcyjną, w skład której weszło 18 wybitnych naukowców z Europy, USA oraz Japonii (tab. 1). Ich działalność publicystyczna i recenzencka zaowocowała istotnym wzrostem wartości merytorycznej czasopisma. Obecnie 36% prac publikowanych w PiAP to prace w języku angielskim.

Działalność edukacyjna PiAP

Mimo że priorytetem zespołu redakcyjnego było podniesienie jakości naukowej czasopisma, dużo uwagi i wysiłku zostało poświęcone na działalność edukacyjną. Najważniejszym osiągnięciem w tym zakresie były publikacje w latach 2010–2014 Zaleceń Polskiego Towarzystwa Chorób Płuc, które powstały w grupach eksperckich powołanych przez Zarząd PTChP.

Rycina 3. Publikacje w języku angielskim

Tabela 1. Międzynarodowa Rada Redakcyjna

Andrey Belevskiy, Moskwa, Rosja
Wojciech Biernacki, Londyn, Wielka Brytania
Otto Burghuber, Wiedeń, Austria
Ivane Chkhaidze, Tbilisi, Gruzja
Brendan Cooper, Birmingham, Wielka Brytania
Wilfried De Backer, Antwerpia, Belgia
Sylvia Hartl, Wiedeń, Austria
Sabina Janciauskiene, Hanower, Niemcy
Kozui Kida, Tokio, Japonia
Florin Mihaltan, Bukareszt, Rumunia
Venerino Poletti, Forli, Włochy
Stephen Rennard, Omaha, Stany Zjednoczone
Branislava Savic, Belgrad, Serbia
Dragan Subotic, Belgrad, Serbia
Nikos Sifakos, Heraklion, Grecja
Michał Unger, Filadelfia, Stany Zjednoczone
Arunas Valiulis, Wilno, Litwa
Jadwiga Wędzicha, Londyn, Wielka Brytania

- Kolejno ukazały się zalecenia dotyczące:
- POChP (2010) [1],
 - niedoboru alfa 1 antytrypsyny (2010) [2],
 - BAL (2011) [3],
 - opieki paliatywnej w przewlekłych chorobach płuc (2012) [4],
 - POChP (aktualizacja) (2012) [5],
 - zaburzeń oddychania w czasie snu (2013) [6],
 - gruźlicy (2013) [7],
 - POChP (aktualizacja) (2014) [8].

Dokumenty te zostały oparte na doświadczeniach międzynarodowych gremiów w zakresie diagnostyki i leczenia chorób płuc, ale uwzględniły polskie dane epidemiologiczne oraz możliwości diagnostyki i terapii w warunkach polskich.

Inną ważną formą działalności edukacyjnej realizowaną w latach 2010–2013 przez zespół redakcyjny PiAP była organizacja dorocznych konferencji naukowo-szkoleniowych czasopisma prezentujących najnowsze osiągnięcia w pneumonologii. Tematyka konferencji dotyczyła: rozpoznawania i leczenia raka płuca, aktualności w diagnostyce i leczeniu chorób obturacyjnych, zasad leczenia szpitalnych i pozaszpitalnych zapaleń płuc oraz zakażeń w immunosupresji, diagnostyki i leczenia gruźlicy, diagnostyki chorób śródmiąższowych, nadciśnienia płucnego idiopatycznego i wtórnego. Udział w konferencjach był bezpłatny, a uczestnikom przyznawano punkty edukacyjne.

Nowoczesny proces wydawniczy PiAP

W celu usprawnienia procesu wydawniczego, Redakcja wspólnie z Wydawcą opracowała elektroniczny system obsługi manuskryptów, który został wdrożony w styczniu 2014. System ten ułatwia komunikację pomiędzy autorami, redaktorami prowadzącymi a recenzentami prac, zachowując jednocześnie zasadę podwójnej anonimowości i jawności polityki wydawniczej.

W styczniu 2014 został również wprowadzony system identyfikacyjny „DOI”, który umożliwi w przyszłości osobne deponowanie w bazie MEDLINE każdej zaakceptowanej do druku pracy i, co za tym idzie, realizacji opcji „publikacja przed drukiem”.

Nad jakością prac kierowanych do PiAP czuwają, powołani w 2013 roku, redaktor statystyczny (dr Agnieszka Skoczylas) oraz redaktor językowy (mgr Kamila Reclaw).

Promocja PiAP

Obecny zespół redakcyjny zadbał również o promocję czasopisma w kraju i za granicą. Okazją do tego typu działalności były doroczne konferencje Europejskiego Towarzystwa Oddechowego (ERS, *European Respiratory Society*), podczas których prezentowano anglojęzyczne publikacje zamieszczone w PiAP i rozdawano materiały promocyjne zachęcające do publikacji w PiAP. Doroczne zjazdy ERS były również dla zespołu redakcyjnego okazją do rozszerzenia kontaktów z członkami Międzynarodowej Rady Redakcyjnej naszego czasopisma.

Od 2013 roku, w ramach promocji, „Pneumologia i Alergologia Polska” jest dostarczana bezpłatnie do bibliotek naukowych uniwersytetów medycznych w całej Polsce.

Podziękowania

Realizacja wszystkich wymienionych działań nie byłaby możliwa bez wsparcia ze strony Zarządu Polskiego Towarzystwa Chorób Płuc i Rady Redakcyjnej czasopisma. Dlatego też chcielibyśmy w tym miejscu podziękować wszystkich członkom Zarządu PTChP, a szczególnie Prezesom Towarzystwa: Pani Profesor Dorocie Góreckiej oraz Panu Profesorowi Pawłowi Śliwińskiemu za merytoryczne i organizacyjne wsparcie dla naszej działalności.

Serdeczne podziękowania kierujemy także do wszystkich członków Rady Redakcyjnej, która wносиła stały wkład w podnoszenie rangi naszego czasopisma.

W lutym 2014 roku odszedł nasz wielki przyjaciel i sojusznik, wieloletni Przewodniczący Rady Redakcyjnej PiAP — Profesor Jan Zieliński. Do ostatnich miesięcy swojego życia aktywnie wspierał nasz zespół w działalności organizacyjnej i wydawniczej. Pozostanie w naszej pamięci jako naukowiec wielkiego formatu i człowiek wielkiej skromności.

Podsumowując, przekazujemy naszym następcom nowoczesne czasopismo, szeroko cytowane w literaturze światowej i wysoko oceniane przez instytucje ewaluujące. Mamy nadzieję, że

kolejnym naturalnym krokiem rozwoju naszego czasopisma będzie wpisanie „Pneumologii i Alergologii Polskiej” na listę filadelfijską.

Konflikt interesów

Autorzy nie zgłaszają konfliktu interesów.

Piśmiennictwo:

1. Pierzchała W., Barczyk A., Górecka D., Śliwiński P., Zieliński J. Zalecenia Polskiego Towarzystwa Chorób Płuc dotyczące rozpoznawania i leczenia przewlekłej obturacyjnej choroby płuc (POChP). *Pneumonol. Alergol. Pol.* 2010; 78: 318–347.
2. Chorostowska-Wynimko J., Niżankowska-Mogilnicka E., Bakuła A. i wsp. Zasady postępowania diagnostycznego i opieki nad chorymi z wrodzonym niedoborem alfa 1 antytrypsyny. *Pneumonol. Alergol. Pol.* 2010; 78: 348–355.
3. Chciałowski A., Chorostowska-Wynimko J., Fal A., Pawłowicz R., Domagała-Kulawik J. Wskazówki Polskiego Towarzystwa Chorób Płuc dotyczące metod pozyskiwania, opracowywania oraz oceny płynu z płukania oskrzelowo-pęcherzykowego (BAL). *Pneumonol. Alergol. Pol.* 2011; 79: 75–80.
4. Jassem E., Batura-Gabryel H., Cofta S. i wsp. Zalecenia Polskiego Towarzystwa Chorób Płuc dotyczące opieki paliatywnej w przewlekłych chorobach płuc. *Pneumonol. Alergol. Pol.* 2012; 80: 41–64.
5. Górecka D., Jassem E., Pierzchała W., Śliwiński P. Zalecenia Polskiego Towarzystwa Chorób Płuc dotyczące rozpoznawania i leczenia przewlekłej obturacyjnej choroby płuc (POChP). *Pneumonol. Alergol. Pol.* 2012; 80: 220–254.
6. Pływaczewski R., Brzecka A., Bielicki P. i wsp. Zalecenia Polskiego Towarzystwa Chorób Płuc dotyczące rozpoznawania i leczenia zaburzeń oddychania w czasie snu (ZOCS) u dorosłych. *Pneumonol. Alergol. Pol.* 2013; 81: 221–258.
7. Augustynowicz-Kopeć E., Demkow U., Grzelewska-Rzymowska I. i wsp. Zalecenia Polskiego Towarzystwa Chorób Płuc dotyczące rozpoznawania, leczenia i zapobiegania gruźlicy u dorosłych i u dzieci. *Pneumonol. Alergol. Pol.* 2013; 81: 323–379.
8. Górecka D., Jassem E., Pierzchała W., Śliwiński P. Zalecenia Polskiego Towarzystwa Chorób Płuc dotyczące rozpoznawania i leczenia przewlekłej obturacyjnej choroby płuc (POChP). *Pneumonol. Alergol. Pol.* 2014; 82: 227–263